

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Szenátorválasztó polgárok!

A lezajlott képviselőválasztások alkalmával Csikvármegye magyarsága gyönyörű példáját szolgáltatva egységes akaratának és imponáló komolysággal tett tanubizonyságot, hogy igaz ügyéhez tántoríthatatlanul ragaszkodik.

Magyar Testvéreink!

Ne feledjétek, hogy folyó hó 28-án, pénteken lesznek a szenátorválasztások s most is meg kell mutatnunk, hogy a kezünkbe vett zászlót diadalra fogjuk juttatni.

Miután a liberálist párt ellenjelöltet állított, kötelessége minden szenátorválasztónak szavazatát dr. Gyárfás Elemérre, a Magyar Párt szenátorjelöltjére leadni.

A választások eredménye.

Felvonulás román és magyar lobogók alatt. — Az eredmény. — Híradások az ország több részéből.

Példás rendben zajlottak le vármegyénkben a képviselőválasztások, melyek ismételten a csiki székelység politikai érettségéről tettek bizonyosságot hét év után a világnak dokumentumot szolgáltatva arról, hogy akaratát eddigelé csak a terror, esendőrszurony, urnalopás tudta meghamisítva a világ elé hazudtolni, azt a szent akaratot, amelynek jussa nemcsak a lélekben, de törvényekben is gyökerezik.

Hét év borzalmas küzdelme kellett ahhoz, hogy végre akaratát szavazások útján biztosítsa, hogy óriási erejét magaválasztotta meghatalmazottakkal képviseltesse a parlamentben, hol minden pillanatban sorsa, élete, boldogsága fölött döntenek.

Mindenesetre nem szabad elfelejteni, hogy ehhez a győzelemhez az Averescu személye és kormánya is nagyban hozzájárult, biztosítva számunkra azt a jogot, amelyet a liberálisok a törvényben is kijátszottak.

A felvonulás.

Május 25-én, a képviselőválasztás napján, úgy Csikban, mint Gyergyóban, román és magyar nemzeti zászlók, virágok özöne és díszkapuk alatt vonultak fel sorakozott rendben a választók.

Gyergyószentmiklóson, az első gyergyói választói központban reggel 7 órakor vonultak az ut két oldalán kettős sorokban fel a tekerőpataki választók ropogós háborús dalok mellett a győzelem reményével eltelve.

9 órakor Gyergyószentmiklósról alszeg, azután felszeg és egy fél óra múlva az iparos és kereskedői társadalom, élükön Sáska és Csiby elnökökkel, szellőlobogtatta magyar és román trikolor alatt a városháza elé, hol a szavazás javában folyt.

Ennél az impozáns felvonulásnál rég nem látott Gyergyó szebbet. Zászlók lengésére, melyek testvéreként, békeségben hullatták színeiket a kíváncsi szemek ablakába, könnyek, mosolyok és boldog sóhajok fakadtak az ajkakon és lán, nem lett semmi földindulás, semmi tragédia: megmaradt Románia nagynak és jelentős lépést tett a megértés, a béke örök eszménye felé.

Délután 2 óra tájban végre az újfalvi választók érkeztek meg szintén zászlók alatt a híres rezesbanda ütemére.

Fehér harisnyájukban a szálás, szép termetű újfalviak úgy néztek ki, mintha Rákóczy korabeli kurucok elevenedtek volna meg szépemlékü sirjaikból, hogy segítségükre siessenek elgyengült véreiknek.

Az alfalvi és ditrói szavazó központokban is ilyen szép példás rendben folyt a szavazás, melyet az is bizonyít, hogy esti 8—9 órára már véget ért, úgy, hogy a gyergyói körletből még az nap éjjel megtudható volt a szavazás eredménye.

Eredmény.

Az egész vármegye területén leadtak 23.852 szavazatot. Ebből a magyar és kormánypártra esett 23 138 szavazat, liberálisokra 290, megsemmisítve 424.

Magában a gyergyói körletben részletezve, a következő eredmény mutatkozott:

Gyergyószentmiklósi szavazó központban leszavaztak 2925-ön
Ebből meg lett semmisítve 30
Liberálisokra szavaztak 63 an

Összesen a csillagos, tehát a paktumos lista javára 2840 szavazat esett.

Alfaluban leszavaztak 2947-en
Megsemmisítve 49
Liberálisokra jutott 58

Összesen a csillagos tehát a paktumos lista javára 2840 szavazat esett.

Ditróban leszavaztak 2401-en
Megsemmisítve 51
Liberálisokra esett 59

Összesen a paktumos lista javára 2291 szavazat esett.

Híradások Erdély és a Regátból.

Bukaresti megbízható tudósítás szerint közöljük, hogy az eddigi értesítések szerint a kormányon levő Averescu-párt a következő győzelemmel került ki a választásokból százalékban kifejezve: Bukarestben 50%, Ilfőv vármegyében 55%, Moldvában 85%-os közeparányban, Munteniában 80%. Erdélyben az eddig beérkezett jelentések szerint: Udvarhelymegyében 95%, Brassómegyében 52%, Marostordában 65%, Segesváron 50%, Kolozsmegyében 45%, Besztercén 45%, Szilágyságban 75%, Fo-

garasban 40% és Háromszéken 97%-ban a kormány, illetve a székely vármegyékben a paktumos listák javára.

Amint látni, az eddigi eredmény győzelemmel végződött. Különösen a magyarság magatartása érdemel dicséretet, amelyről Goga Octavian miniszter is nagy elismeréssel nyilatkozott.

1926. május 25-ike és 28-ika, úgy hisszük, történelmi dátumot fog jelenteni a romániai magyar kisebbségek élet-halál harcában, mely nyugodtabb álmok, békésebb életlehetőségek fordulóját fogja jelenteni.

Csak küzdeni békésen és kitartóan tovább.

A kórház kérdéséhez.

Az irgalmas nővérek tervbevett távozása — nem tudjuk, megmásíthatatlan-e — újra aktuálissá tette ezt a témát, melyről, azt hittük már, nem fogunk írni, csak a legteljesebb megelégedés hangján.

Az utóbbi két évben, amint az általában ismeretes, a kórház addigi züllött viszonyaiban gyökeres változások következtek be. Kezdete az átalakulásnak az volt, hogy Gyergyót a bacăui egészségügyi inspektorátushoz csatolták, amely tény a helyzetet egyszerre megváltoztatta. Az addigi nemtörődomség helyett az új inspektorátus legjobb akaratú támogatása mellett, a Dr. Borbáth helyére kinevezett Dr. Csikynek sikerült az addig tökéletesen elhanyagolt, inkább infekciós fészeknek, mint gyógyulásra való intézetnek tekinthető valamiből a szó modern értelmében való kórházat teremteni.

Aki csak egy kissé is ismeri a helyzetet, tudja, hogy ebben mekkora része van az apácáknak. Ami nem is csoda. Inkább az volt csoda, hogy Gyergyó egyáltalán kapott ápolónővéreket. Hiszen velünk egyszerre folyamodott a jóhírű, nagyszerűen felszerelt csikszeredai kórház is nővérekért s még maig is neheztel a vezetősége amiatt, hogy Görög Joachim kanonok és Szabó György apátplebános legjobb indulatu közbenjárására nekünk sikerült apacákat kapunk, nekik pedig nem jutott belőlük.

Annál inkább csodálkozásra késztet, hogy most elmennek-elmennek, mert lehetetlen ittmaradniok. Ismeretes az a botrány, amely a régen levegőben függő felmondást nem okozta, csak siettetette, ami azt eredményezte, hogy a kedves nővérek, ahelyett, hogy jó emlékeket vinnének magukkal innen, keserűséggel távoznak — ha

ugyan nem sikerült őket elhatározásuk meg-másítására rábírnunk.

Ez pedig a kórház mai rezsimje mellett lehetetlennek látszik. Semmi okuk sincs, hogy maradjanak, hiszen, amint azt már majd mindenki tudja, rosszabb dolguk volt, rosszabb bánásmódban volt részük, mint egy közepes eselédnek, amellelt annyit dolgoztak, amennyit és a hogyan csak apácák tudnak. S mégse ismerték el kiváló munkájukat, nem ismerték el egye-sek, akik, ha román beszédüket meg is értet-ték, a lelküket soha.

Pedig a nővéreknek joguk volt ezt kívánni. Joguk volt elvárni, hogy ne éljenek minden-apos botrányok, harmadik szomszédba hallat-szó kiabálások, betegpofozások, párnalopás-gya-nusítások között. Mert a fizetés nem ellenszol-gáltatás az ő működésükért. Gyöngédséget, me-legséget, köszönetel érdemeltek volna.

Azonban, ami megtörtént, azon nem lehet változtatni. Az ápolónővérek, akik eddig a kór-házban voltak, most egy adminisztratív alkal-mazott önkényeskedésétől vérgig sértve távozni készülnek. S ezzel szemben Gyergyó magyar-ságának mi lehet a teendője?

Semmi egyéb, mint hogy nagyon kérje az irgalmasnővéreket, felejtse el az őket ért sérel-met és ne büntessék egy magáról megféleked-zett hivatalnok vétke miatt a város egész kö-zönségét azzal, hogy elhagynak bennünket.

Reméljük türelemmel, hogy a helyzet más is lesz, volt már szebb, lesz még jobb. Nem kell sok ahhoz, hogy a kórház fejlődése vissza-térjen arra az ösvényre, amelyről kicsinyes, sze-mélyi érdekek és a hazafiságot szimuláló türel-metlen orrhegyiglátás letérítették. Nem kell, csak egy kis változás a kórház jelenlegi vezető-ségében, aminek rövid időn belül be kell kö-vetkeznie, a magyarságnak ki kell erőszkol-nia, ha másképpen nem — s minden jó lesz.

És ha nem? — Legyen! Tomboljon a kórház vezetőségében továbbra is a legvakabb sovinizmus, legyen jelszó, hogy „magyar bete-get nem veszünk fel” s hogy „inkább beszéljen nekem kinaiul, mint magyarul” ha úgy tetszik, legyen!

Az biztos, hogy eddig még nem láttunk orvost ilyen gondolkozásmóddal, hiszen ő hiva-tásánál fogva internacionális. De ha van ilyen csodapéldány s éppen nekünk jutott a kétes értékű szerencse, hogy megismerjük és türjük őt, valahogy az is sikerülni fog.

A gondolat, amivel segíteni lehet, nem a mienk. De helyes.

Ha a gyergyói kórházból újra szemétdom-bot csinálni akarók törekvései sikerrel biztat-nak, ha a gyergyói magyarság nem elég erős ahhoz, hogy elősdiyeitől megszabaduljon, — le-gyen! Hagyjuk a kórházat, amelyet az állam emelt fel és most állami közegek sülyesztenek mélyen, Balkánra, ott, ahol van. Az a négy-öt beteg, aki amugy odatéved, nem sok. Az igaz, hogy azokért is kár, szegényekért.

A gyergyói hatvanezer főnyi magyarság-nak mindenesetre eléggé fontos lesz, hogy kór-háza legyen. S ha az állam segítségével nem lehet, megcsináljuk magunk.

A közigazgatási törvény amugy is köte-lezi a városokat, hogy kórházai maguk gon-doskodjanak. Speciálisan nálunk, a hálaisten-nek mindig üres járványkórházat szépen be le-hetne rendezni.

Ha ez nem menne, kizártnak tartjuk, hogy ne lehetne összehozni az ahoz szükséges tőkét, részvénytársaság formájában, amely egy ma-gánszanatórium felépítéséhez és berendezéséhez elégséges.

Nem hisszük, hogy akadna ember, aki te-heti és nem járulna hozzá egy ilyen vállalko-

zás sikerre vezetéséhez. Amellett, hogy az egész talán üzleti szempontból sem volna rossz.

A gondolat mindenesetre meg van pen-dítve s várakozó állásban figyeljük, hogy mi lesz a teendőnk, — interveniáljunk-e az illeté-kes fórumoknál az állapotok javításáért vagy pedig magunk erejéből, magunk segítsünk hely-zetünkön.

Várakozunk — s visszatérünk.

Nem való e cikk keretébe, de elmondjuk az alábbi, mulatságos, vagy szomorú, de min-denképpen a helyzetet jellemző esetet.

Május hó 30-án délután 3 órakor OLIMPIA — Gy. M. T. E. bajnoki mérkőzés.

A borszéki borvizforrások ügyéről.

Székelymentő hirlapi polemia.

Napokkal ezelőtt a kolozsvári ujságok ve-hemens polemiába boesájtkoztak Borszékfürdő borvizforrásainak sorsáról.

Mint bennünket, székelyeket s különösen, mint közbirtokos tulajdonosokat legközvetle-nebbül érintő kérdéssel kívánunk foglalkozni s egyik-másik olyan körülményre rávilágítani, ami legelsősorban szükséges az ügyben való tisztánlátáshoz.

Meglepődve kellett a hirlapi vitára fel-figyelnünk, melynek során már vészharangot kongatnak. Borszék világhíres forrásai fölött s a kérdést alaposan nem ismerők jönnek újra menteni a székelyeket és a székelyek vagy-onát. Fellármázzák a közvéleményt és ugy men-tik a székelységet és székely vagyont, hogy a szegény székelyeket egymás ellen uszítják, ve-zetőkét alaptalanul gyanúsítják, nem számolva avval, hogy az ilyen nem tárgyilagos beállítá-sal milyen károkat okoznak. Mert bizony, ak-kor, amikor a bajbajutott borszéki közbirtokos-ságnak igazán szüksége lett volna a magyar sajtó támogatására, amikor Tischler Mórék-kal kénytelen-kelletlen kellett a bérleti szerződést a birtokosságnak megkötnie, nem tudni, mi ok-ból, kolozsvári lapjaink nem nagyon foglalkoz-tak az üggyel. Körül mindenütt mély hallga-

Ez, mely nemcsak a bérlők, de méginkább a borszéki közbirtokosság egy mér-hetetlen vagyonát érintő ügy, nem két rivalis lap szenzáció hajhászását, eselleg egy-más bokszozó készségét kielégítő téma.

Módunkban állott több alkalommal meg-győződést szerezni arról, hogy a borszéki köz-birtokosság igazgatósága teljes tudatában súlyos anyagi, de nagy erkölcsi felelősségének is, min-dig a kellő körültekintéssel, alapos megfontolt-sággal és lelkiismeretességgel intézte és intézi a közbirtokosság ügyeit, mely ügyintézés olyan alapos ismeretet s csak évek hosszú során át megszerezhető gyakorlati tudást igényel, hogy arról komoly véleményt mondani, vagy kritikát gyakorolni egy-két napi informálódás után, plane hallomások, vagy szóbeszédéből, nem vall kellő tárgyilagosságra.

A forrásmunkálatok körüli felmerült kér-désnek a nyilvánosságra való hozatala még igen korai. Ugy véljük, hogy a közbirtokosság s an-nak vezetősége vagyoni érdekeinek és a világ-híres borszéki borviz nevének megvédésére a megfelelő intézkedéseket mindig megfogja tenni.

Ha észlelhető is idegesség, vagy nyugta-lanság a birtokosok körében, ez nyilvánvaló is,

A nővérek felmondása után, amikor meg-tiltották nekik, hogy baromfi tartsanak, mert ezt a kórházban nem lehet — néhány tyukju-kat egy parasztasszonyra bízta, hogy a piacon adja el őket. Mit tesz a véletlen? A tyukokat megveszi a — kórház gondnoka, s most azok, ugyanazon a helyen, ugyanugy, ugyanannyit kapargálnak, vidáman, mintha mi sem történt volna, mint addig. S most már semmiféle szem-pont sem akadályozza meg a tartásukat.

Mit gondolnak, nem változtatnánk egy ki-csit a közmondáson, hogy a mai furesa világ-ban Quod licet bovi ... m.

tás volt s a székelység újra magára utalva és magában állott egy erős összeköttetéssel rendel-kező, nagy tőkével bíró érdekesoporttal szemben.

A székelység egyik legderekabb, legbe-csületesebbnek ismert önzetlen és fajaért min-den áldozatra kész vezetőjét annak idején igen kellemetlen színben igyekezett feltüntetni, nem mondjuk, rosszindulatból, de kétségtelenül: rosszhiszemű információ alapján, az egyik ko-lozsvári lap, közvélemény előtt. Mi, akik tud-juk, hogy éppen az az ember tett legtöbbet Borszék közbirtokosságának érdekében, csak meglepődéssel kellett lássuk az alaptalan gya-nusításokat. S amikor újra ezt az intenciót kell észlelnünk,

most már gazdasági érdekből ép az ellenkező világnézetű sajtóorganumtól,

figyelmeztetnünk kell, hogy mi a segítő kezét ügyes-bajos dolgunkban szívesen fogadjuk, de óva intjük, hogy a vélt segítséggel károkat és bajokat okozzanak.

Vannak kérdések, melyeket, taglalásainál, ha a kellő tárgyilagosság hiányzik, vagy ha sértett önértet, hiúság, vagy bosszuvágy játszik közre, rossz vágányra terelünk s úgy látszik, a borszéki források körül felmerült hirlapi pole-mia épen ilyen.

mert felbecsülhetetlen sok milliót képviselő va-gyonukról van szó, de bizalmatlanság, felelős-ségre vonás, vagy bármely mulasztás esete a közbirtokosság elnöksége és igazgatósága ré-széről nem forog fenn.

Igy hát vagy nyilván rosszindulatu, vagy felületes információ eredménye lehet az az „El-lenlék”-ben napvilágot látott közlemény, amely ilyen megvilágításba igyekszik a birtokosság el-nökét és vezetőségét a közvélemény elé állítani. De tán öntudatlanul, azt a célt is szolgálja, hogy az idegességet keltő hírrel a csepeggő jo-gok tulnyomó részét a bérlők számító kezére juttassa, hogy amit az agrárreform még meg-hagyott, attól így fosszák meg az amugy is ne-hezen élhető székelységet.

E kérdésnek további, a nyilvánosság előtt való teregetése százszor is megondolandó, mert számolni kell avval, hogy a — nem kételkedünk benne — talán jóakarathból eredő segíteni akarás ép ellenkezőjét eredményezheti.

Mindenféle nyomtatványokat legolesóbban a Kahan-nyomda készít.

Május 15-étől Csomafalvi borvizet 2 literes, patent dugós rendszerű üvegekben házhoz 4 leiért szállít Mikle István és Társai borvizvállalata.
Tiszta kezelés! — — — — — Tiszta kezelés!

HIREK.

— **A somlyói bucsu.** Soha ennyi nép, tán még békében sem látogatta meg a somlyói Szűz Máriát, mint az idén. Csak Szenmiklósról többen mint négyszázán mentek a kereszt alatt, akiknek vezetőjük Márton Áron segéd lelkész volt. Ugylátszik, a hit mind nagyobb mérvben tölti el a leikeket, amely örvendetes esemény bizonyosságot szolgáltat arról, hogy a lélek csakis a hitben, Istenben találja meg a megnyugvását. A mai anyagi világi élet, hovatovább, az egyisten hitéhez s megkorbácsolt szélely lelkünk megnyugvásához vezet.

— **Egyháztanácsi ülés városunkban.** Pünkösd napján, Szabó György c. apátplebános kiűntetése alkalmából a Gyergyószentmiklósi Egyháztanács diszgyűlést tartott. A gyűlést dr. Tódor Béla egyházmegyei főgondnok nyitotta meg, aki ismertette a diszgyűlés célját s egyben javasolta, hogy az apát urat egy küldöttség hívja meg erre az ülésre. A rögtönzött küldöttség tagjai dr. Benke Antal polgármester, dr. Dombi János tanácsos és id. Márton Lajos birtokos voltak, kiknek kíséretében Szabó apátplebános csakhamar megérkezett. Dr. Tódor Béla az apátot üdvözölte és felkérte Ferenczi István nyugalmazott gazdatisztet, veterán egyháztanácsost, hogy ünnepi beszédét tartsa meg. Pista bácsi pompás beszéd keretében levezette Szabó György apátplebános életrajzát a felszenteléstől egészen a kitüntetésig, amely élet teljes volt áldásokban. Kiemelte, hogy Fogarassy püspök szentelte fel és Lönhard püspök után végre felszentelése helyén érte gróf Mailáth püspökünk által hozott kitüntetés, megkapva a Fogarassy püspöki süvegét és pásztorbotját, melyet azóta a plebánián őriztek. Válaszul az apát ur azt ígérte, hogy amíg Isten neki életet ad, hűveinek, egész Gyergyónk és a városnak boldogulásáért fog munkálni. Nagy éljenzés és gratulációk után a diszgyűlés véget ért.

— **Kalkutta elpusztult.** Méreteiben megdöbbentő természeti tragédiáról adtak hírt az indiai szikratáviróállomások. Pünkösd vasárnapján az indiai félsziget déli csücskén át több kilométeres körzetű, schasemtapasztalt erejű, borzalmas ciklon vonult át. Koromfekete, iszonyatos sebességű, égigérő forgószél-tölelés szántott át Keletről Nyugatra Indián. Kalkuttához, India fővárosához körülbelül négy óra tájban érkezett az istenítélet. A másfélmillió lakosú szentváros fölé iszonyu csend dermedt, majd villámgyorsan minden elsötétedett. A menekülőkhöz eladása szerint a ciklon alig 20 percig tombolhatott, de amidőn elvonul, a város helyén romhalmaz maradt.

— **Jubileumi előadás.** Szűcs Laci bácsi 1926. június 5. és 6-án, szombaton és vasárnap tartja 35 éves színészi jubileumát Gyergyószentmiklóson a Laurentzy-szálló színháztermében. A gyönyörűen összeállított műsor keretében fellépnek a legkedveltebb helybeli műkedvelő hölgyek és urak. A két estén színre kerül 3, illetve 6 egyfelvonásos szindarab. Mindkét estén más műsor. Szombaton, jun. 5-én „A műbetyár” énekes táncos népszínmű „Rózsika” Biró Lajos remek kis drámai vázlata és Zilahy Lajos „Szép Salamon Sári” remek paraszt komédiája. Vasárnap, jun. 6-án „Éjjel a patikában”, „A helyettes” és közkívánatra „Jaj az anyósom” rendkívül mulattató bohózatok. Előadás után tánc reggelig. A teljes műsor egyébként falragaszokon lesz ismertetve. A szombati előadás belépői díja tetszés szerinti. A vasárnapi rendkívül mérsékelt helyárakkal lesz megtartva.

Az előadás nivóját és érdekességét nagyban előmozdítja, Karácsony Zakariás főgimnáziumi tanár ur bevezető konferansza „Visszaemlékezés a pálczás színészekre” mely erősen vonatkozással van Szűcs Laci bácsi 37 éves színészi működésére. Tiszteletjegyek előre lesznek kiadva.

— **A Gyergyószentmiklósi Ipartestület műsoros estélye.** Folyó hó 24-én, pünkösd másodnapján, az Ipartestület Közművelődési Szakosztálya a testület helyiségeiben műsorral egybekötött táncestélyt rendezett, mely a tavaszi idény egyik legsikerültebb mulatságai közé sorozható. A mindig összetartó iparostársadalom majdnem teljességében megjelent, de nem hiányoztak a más osztályok képviselői sem.

Annyi volt a szép leány és asszony, hogy a férfiszemek majd megvakultak a kíváncsiságtól. Megnyitót tartott dr. Gaál Alajos, dialógot: Berecz Rózsika és Portik Alajos, akikről, de különösen Berecz Rózsika kellemes hangjáról kénytelenek vagyunk helyszűke miatt is megemlékezni. Felolvasott: T. Imets Béla, táncduettet adott Szigethy pár és egy kacagtató bohózatban igen ügyesen játszottak Szigethy József, Buzási Vilma, Szigethy Józsefné és Szűcs Laci. A vigalom reggelig tartott.

— **Aláírta a király az új behozatali vámtarifát.** Hivatalos jelentés szerint Coanda kereskedelemi miniszter kijelentette, hogy az új importvámtarifát a minisztertanács végleg elfogadta és a király dunai kirándulása előtt már aláírta. Az Adeverul szerint az új vámröndelet az április előtti vámtételek négyszeresét seholsem haladja meg. Az új tarifa kihirdetése napján lép életbe. Az összes vámnál lévő áruk az új tarifa szerint lesznek elvámolva, az uton lévő áruk pedig azon tarifa szerint nyernek elvámolást, amelyik a vámdeklaráció benyújtása idején árvényben volt.

MŰVÉSZET.

Mario N. Creiveanu estélye.

Borzalom, hogy egy pár feledhetetlen művészi est után ép erről kell megemlékezzünk. Hetekkel ezelőtt itt járt Szász Ilona és dr. Ferenczy, pár nappal pedig Haják, Kozma és dr. Lány tartották hangversenyüket, melyről, ha nem emlékeztünk meg, az csak a helyi 4 oldal terjedelemnek tudható be.

Creiveanu operaezenes hangversenyét azonban még így kis terjedelem sem mentesítheti a némaságtól, mert azt nem engedhetjük meg, hogy minket minden jött-ment becsapjon, azt gondolva, hogy itt a mucsai állomáshőnököt köszönti fel születése, vagy nevénapján.

Ez a Creiveanu, aki a hangzatos falragasz szerint a hamburgi opera tenoristája, akit egy link impresszárió kísér és a színlapon dr. Bordy Miksa cluji opera ismert karnagyának kíséretével díszekedik, egy közönséges kántorral sem versenyezhet. De a kultura örve és román nevének egisze alatt, adóhivatali közegek kíséretében terrorizálja közönségünket, hogy aztán, ha jó és neves művész vetődik ide, szomorúan távozzon azzal a benyomással, hogy Gyergyó közönségének nincs érdeke a szép és művészi iránt.

A kultura egisze alatt a várostól szubvenciót követel, mintha csak arra volnának teremtetve, hogy minden román nevű agyalágyult számárságának ontsuk a pénzt, amelyet amugy is keservesen keresünk.

A bukaresti opera itteni előadásával valóban kulturelt szolgálta, de csak nem képzelik, hogy minden csepürágó ezt a szent célt teljesíti?

Mi már többször megjártuk, így többek között a volt karlsbadi opera „pincér és mosogató szolgáló tagjaival” is, akiknek előadását annak idején még elején ott hagytuk s már akkor megállapítottuk, hogy ebben az országban a plakátokra írt művészi címek annyit sem érnek, mint a kávéházi pincérek nagyságos és méltóságos címei.

Itt büntetlenül bitorolhatja mindenki az ujságírói, művészi címet, visszaélhet mások hírnevével, ideáltól fűtött szelidségével, jóhiszeműségével.

De nem gondolják, hogy ezekkel egy cseppet sem szolgálják a román nemzeti kulturát, egy parányival sem viszik előbbre a kulturkapcsolatot, hanem ellenkezőleg azt érik el, hogy téves, lekicsinylő nyilatkozatokkal, megállapításokkal mégjobban elidegenítik azt.

Hieszük, hogy a hivatali főnökök részéről ez a támogatás nem tudatosan történik, de akkor adjanak leckét tudatlan közegeiknek, hogy rendelet nélkül csatlakozásuk egyszersmindkorra a semlegességben nyilvánuljon.

A mai naptól kezdve mi fogunk ügyelni arra, hogy egy szakbizottság megalakulásáig, előzetesen informáljuk közönségünket arról, hogy valóban a zengzetes plakátokon szereplő nevek nyújtanak-e majd megfelelő művészi élvezetet, amely az áldozatot meg is éri.

Mert így garázdálkodni még sem lehet!

És előre figyelmeztetjük a csepürágókat, kóristákat, vagy cirkuszi medvével való birkozókat, hogy keressenek művészetüknek megfelelőbb, erdősebb, hegyesebb terénűt, mert innen picula nélkül fogják elvinni sátorfájukat a „Kulturát nem támogatás” lobogója alatt.

Borjuk bőgedezéseit, borbélylegény-táncművészeket, Galac, vagy a hamburgi matrőzcsapszékét kimustrált mademoiselle-jeit expedíálják Marokkóba, mert mi már világművészek produkcióján kapcsolódunk a szépségek bűbajos világába.

IRODALOM.

A Korunk májusi száma.

A Korunk új száma megint meglepetést hoz az olvasónak: újból egészen más, mint az előző számok. Már negyedik száma jelent meg s még egy név sem fordult elő kétszer benne. A munkatársak nagy bősége biztosítja a kitűnően szerkesztett szemle változatosságát és érdekességét. Ugylátszik valóban, hogy Dienes Lászlónak sikerült közös munkára megszervezni nemcsak az elszakadt területek, hanem az anyaország és a távoli külföldre elszóródott progresszív gondolkozású kiváló magyar írókat is.

A most megjelent májusi számot legnagyobb részben budapesti magyar írók írták. Vámbéry Rusztem egyetemi tanár, a mai magyar progresszív mozgalom egyik vezére, *Ur és kereskedő* cím alatt szellemesen s sok érdekesebbnél érdekesebb történelmi adatra támaszkodva a régi uri szellem és a modern kommercialis és ipari szellem ellentétét fejtegeti. Berdjajev, orosz kulturfilozófus tanulmányának második befejező része az európai kultura elgépiesedését s a Renaissance elfajulását és korunkban lefolyó befejezését világítja meg hatalmas erővel. Guidossy szatirikus regénye, a *Dizzy* szintén befejeződik. Talán legérdekesebb a májusi számban Földessy Gyulának, az ismert Ady-kutatónak cikke Ady harcáról, amelyben az Ady-probléma mély megérzéssel arra mutat rá, hogy az Ady körüli harcoknak még csak az első része nyert befejezést, amennyiben Adyt még csak esztétikailag imerték el hivatalosan a jobb oldalon is. Korunk új számában Fritz v. Unruh *Aldozat ut-jának* Fabry Zoltán művészi fordításában megjelent részlete. Unruh könyve a legnagyobb „háborús” írás, amely a verduni élményt, amely az arisztokrata ulánus tiszt szemét felnyitotta az igazságra, konstruktív élménnyé fokozta.

Az egész magyar nyelvterületen páratlanul álló változatos és érdekes havi szemle megrendelhető a Korunk kiadónivatalában, Cluj-Kolozsvár, Strada Regală 47. Előfizetési ára felévre 360 lej. negyedévre 200 lej.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

cement, stokaturnád és kátránypapír
állandóan raktáron.

Uránia-mozgó hirei.

Hatalmas szenzációval szolgál látogatóinak az Uránia mozgó május 29-én és 30-án, szombaton és vasárnap

Repülőgéppel a Föld körül 13 nap alatt

2 részes 20 felvonásos hatalmas kalandor dráma I. része május 21-én és június 1-én, hétfőn és kedden II. része kerül bemutatásra. Egy asszony vakmerő repülése Párisból Ceylonig 20 felvonáson keresztül az izgalmas kalandoknak oly sorozatát adja, melyhez foghatót még a filmművészet nem produkált.

A nagy világ minden tája, szépsége, népe, szokása, életmódja felvonul szemünk előtt, s mindez egy gyönyörű asszony s egy nagy stílű kalandor szerelmi harcával beszövi. A német filmművészet elit gárdája élükön Ellen Richter Bruno Kastner, Reinhold Schünzel szerezték meg a filmnek a világsikert.

Június 2-án és 3-én, szardán és csütörtökön, Urnapján

RIN-TIN-TIN

Ó kutyasága végre kegyes lesz hiveinek megszerezni azt az örömet, hogy az országban először bemutatkozik. A mult alkalommal már megírtunk e csoda állatról mindent s így most csak arra hívjuk fel a nagy közönség figyelmét hogy jegyeiről idejében gondoskodni szíveskedjék, mivel az előre látható nagy érdeklődésre való tekintettel a jobb jegyek már elővételben el fognak kelni.

Jön!!! Balzac: Szamárkör. Jön!!!

I. KAHAN

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv és papírkereskedés

GHEORGHENI

Nyomtatványok legolcsóbb beszerzése.

Könyvkötészeti munkák

::: izléses készítése. :::

Iskolai és irodai szerek

::: nagy választékban :::

* **Eladó** 1 drb. Singer varrógép stb. karikahajós, 4 fiókkal, keveset használt. 1 drb. Singer varrógép kisebb, hosszuhajós. 1 drb. gramofon, 30 lemezzel. Érdeklődni Gheorgheni, Reg. Ferdinand No. 59. alatt.

* **Tanulónak** 4 középiskolát végzett ügyes fiút felvesz Várteréz Mihály Lazarea.

* **Gyergyó gazdaközönségének figyelmébe.** Matta Lajos, gyergyószentmiklósi lakos, hogy a földművelését minél intenzívebben elősegítse, szántásra különösen alkalmas Traktort hozott. Felhívja a gyergyói gazdákat, vegyék igénybe a tavaszi szántáshoz Traktort, mert az így eszközölt hérszántás sokkal olcsóbb és előnye az, hogy a föld jobban lesz művelve.

Traktorra naponként legalább 3 hold földet bír felszántani.

Jól teszi a gazdaközönség, ha traktorral óhajtott szántását vagy a nyári ngarolást már jó előre bejelenti, mert csak így lehet a nagy önköltséggel beállított szántógépet Gyergyóban megtartani. Különben kénytelen lesz azt a tulajdonos más, alkalmasabb vidékre szállítani.

Eladó: egy fűszerüzletbe való berendezés, állvány, pult stb. Cim a kiadóhivatalban.

* **Dr. Dobreanu Mihály** gheorghenii közjegyzőnél valódi farkas kutyakölykek eladók.

* **Egy ügyes, jó házból való fiu vagy leány** tanulónak Lőrincz István fényképészeti műtermében felvétetik.

* **Pályázat.** A Societate Cooperativa Corbu üzletében július 1-re üzletvezetői állás hirdettetik. Fix fizetés havi 700 lei és 5% javadalom, lakás és zöldséges kert. Kaució 30.000 lei kívánatik. Csak gyakorlott kereskedők pályázhatnak. Román nyelv tudása szükséges.

3-2

Kiadó lap tulajdonos: Puskás J. István.
Minden cikkért írója felel.

Eladó

2 drb. gazdasági szekér és 2 drb. társzekér.

Cim a kiadóhivatalban.

Nr. 32-1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI din 1903 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 1, cassa, de Wertheim și mobile de casă care în urma deciziei Nr. 6875/2 din anul 1925 al judecătorei mixte de Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul excecutorul Dr. Fejér Mihail avocat împotriva excecutorilor locuitori din Gheorgheni și din Târgu-Mureș pentru încasarea capitalului de 17.200 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 24 140 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 1730/1-1926 al judecătorei de ocol Gheorgheni se terminul pe 12 Iunie anul 1926 la orele 3 p. m. în Gheorgheni strada Csiki și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 17200 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 5 Februarie 1924 iar spesele până acum staverite de 2262 Lei 75 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi cășgat dreptul de acoperire, licitație prezentărdonă și în favorul acestora în senzul articolul XL. din 1903 § 20.

Gheorgheni, la 19 Maiu 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Mától fogva

denaturált szeszt

is gyártok.

Minden mennyiségben kapható.

HALÁSZ ADOLF szeszgyáros.

Berecz Márton vasüzletében kapható:

mindenféle gazdasági cikk, épület és butorvasalás, ekék, csákányok, fejszék, kályhák és minden vas-szakmába vágó áruk. Állandó nagy raktárkészlet.
A legolcsóbb napiárak.

A ditrói autobus menetrendje.

Indul	Ditróból	délelőtt 1/2 8 órakor, Gheorghenibe érkezik	8 órakor.
"	Gheorgheniből	vissza déli 12	" Ditróba " d. u. 1/2 1 "
"	Ditróból	d. u. 1/2 2	" Gheorghenibe " d. u. 2 "
"	Gheorgheniből	d. u. 1/2 6	" Ditróba " d. u. 6 "

A fenti napokon kívül a keddi napokon:

"	még Gheorgheniből	d. e. 1/2 9 órakor, Ditróba érkezik	d. e. 9 "
"	" Ditróból	d. e. 1/2 12	" Gheorghenibe érkezik d. e. 12 "

Viteldij: Szárhegyig 20 Lei, s a végállomástól a végállomásig 40 Lei.

4-2